

Президія НАН України розглянула

На спільному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та Президії Національної академії наук України з питання «Національна академія наук України: основні засади розвитку та державної підтримки» 17 жовтня 2018 року було заслухано виступ народного депутата України, першого заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О.В.Співаковського, а також доповіді першого віце-президента НАН України академіка НАН України А.Г.Наумовця «Основні засади розвитку та державної підтримки НАН України», віце-президента НАН України академіка НАН України А.Г.Загороднього «Про розроблення державної стратегії розвитку науки, технології та інноваційної діяльності», народного депутата України, заступника Голови Комітету з питань науки і освіти, голови підкомітету з питань наукової та науково-технічної діяльності І.Г.Кириленка «Про сучасний стан наукової та науково-технічної сфери і заходи з її удосконалення».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, народний депутат України, заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, голова підкомітету з питань інноваційної діяльності та інтелектуальної власності О.О.Скрипник, народний депутат України, голова підкомітету з питань дошкільної, загальної середньої, інклюзивної освіти, а також забезпечення реалізації права на освіту осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія проведення антитерористичної операції та територія населених пунктів на лінії зіткнення Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Т.Д.Кремінь, народний депутат України, член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти В.М.Литвин, голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, завідувач відділу Інституту загальної та неорганічної хімії ім.В.І.Вернадського НАН України академік НАН України А.Г.Білоус, академік-секретар Відділення наук про Землю НАН України, директор Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім.М.П.Семененка академік НАН України О.М.Пономаренко, голова Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генеральний директор Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академік НАН України В.П.Семиноженко, голова Західного наукового центру НАН України та МОН України, директор Фізико-механічного інституту ім.Г.В.Карпенка НАН України академік НАН України З.Т.Назарчук, заступник директора з наукової роботи Інституту математики НАН України доктор фізико-математичних наук О.В.Антонюк, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків, перший віце-президент НАН України академік НАН України В.П.Горбулін, заступник міністра освіти і науки України доктор фізико-математичних наук М.В.Стріха.

Головуючий на спільному засіданні академік НАН України Б.Є.Патон висловив вдячність членам Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти за рішення започаткувати проведення виїзних засідань Комітету для розгляду гострих і проблемних питань наукової сфери й відзначив важливість розгляду на першому спільному засіданні саме питання «Національна академія наук України: основні засади розвитку та державної підтримки» не тільки для всієї вітчизняної наукової сфери, але й для держави в цілому. Тільки належна підтримка науки та інновацій з боку держави здатна забезпечити виведення країни на високий рівень розвитку.

Було наголошено, що минулого року Україна піднялася на сім позицій у Глобальному рейтингу інновацій та посіла 43 місце із 126-ти країн світу. Проте цього явно недостатньо зважаючи на її інтелектуальний потенціал. А подальше зростання можливе лише за умов належної підтримки вчених і створення державою сприятливого інноваційного клімату.

Вагоме значення мало прийняття Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Новий закон, зокрема, суттєво посилив науково-експертні функції Академії. Тільки минулого року до комітетів Верховної Ради фахівцями НАН України було надано понад 200 експертних висновків. НАН України готова й надалі активно працювати з наукового забезпечення вирішення найважливіших державних проблем.

Крім того, президент НАН України повідомив, що нещодавно до Мінекономрозвитку України надіслано матеріали та ініціативні пропозиції, зокрема, з таких актуальних питань, як забезпечення функціонування Об'єднаної енергетичної системи України, аміакопроводу до Одеського припортового заводу, визначення технічного стану мостових споруд м.Києва. Ці пропозиції включають також й окремі дуже важливі для країни науково-технічні розробки установ Академії. У 2016 році пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та відповідні тематичні напрями наукових досліджень і науково-технічних розробок були продовжені до 2020 року без передбачених законодавством прогнозних досліджень. Для того, щоб зараз розпочинати роботу з формування оновлених пріоритетів розвитку науки і техніки на наступний період необхідно скасувати мораторій на формування нових державних цільових наукових і науково-технічних програм.

Далі академік НАН України Б.Є.Патон запросив до слова народного депутата України, першого заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О.В.Співаковського, який високо оцінив роль НАН України, що за 100 років свого існування отримала значні наукові здобутки й авторитет у світовій науці, й посідає значне місце у науковому вирішенні найважливіших проблем держави, а також висловив переконання, що Україні потрібні суттєві зміни у ставленні до науки з боку державної влади. Він наголосив, що становлення та економічне зростання України можливе лише за умов підтримки вітчизняної науки, її активного залучення до вирішення комплексу проблем, що стоять перед державою.

Також народний депутат України О.В.Співаковський зупинився на питаннях:

- відсутності ефективного державного управління науковою та науково-технічною сферою;
- потреби збільшення коштів, що спрямовуються на наукову і науково-технічну діяльність;
- необхідності сприяння змінам у інноваційній діяльності та наукоємних технологіях;
- відтоку молодих науковців і важливості залучення до наукових установ талановитої молоді за рахунок систем цільової фінансової підтримки.

Оцінюючи результати спільного засідання Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та Національної академії наук України президент НАН України академік НАН України Б.Є.Патон зауважив, що ця зустріч є переконливим свідченням обопільного бажання Академії та Комітету посилити взаємодію з вдосконалення правових засад функціонування і розвитку вітчизняної науково-технічної сфери. Плідне і дуже корисне обговорення не лише окреслило стан і проблеми діяльності Національної академії наук України, але й виявило спільне розуміння необхідності суттєвої державної підтримки усієї наукової сфери.

Він висловив впевненість, що така співпраця дозволить виробити конструктивні, дієві пропозиції щодо розв'язання наболілих проблем наукової сфери і реалізувати їх на практиці й запропонував для налагодження довготривалого взаємовигідного співробітництва, створення законодавчої бази ефективної державної наукової та науково-технічної політики, активного залучення вчених Академії до розроблення та експертного оцінювання проектів законодавчих актів підписати Меморандум про співпрацю між Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Національною академією наук України.

Народний депутат України, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, голова підкомітету з питань вищої освіти О.В.Співаковський та президент Національної академії наук України академік НАН України Б.Є.Патон підписали Меморандум про співробітництво.

На закінчення Президія НАН України ухвалила прийняття відповідного спільного рішення Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та Національної академії наук України.

***

Крім того, Президія НАН України присвоїла звання «Почесний доктор Національної академії наук України» відомому британському біохіміку, лауреату Нобелівської премії у галузі медицини і фізіології (2001 р.), професору серу Полу Нерсу за вагомий внесок у розвиток науки, суспільний прогрес, забезпечення миру, взаєморозуміння й співробітництва між народами; погодила кандидатури вчених від Національної академії наук України для участі у конкурсі з відбору членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; оголосила конкурс на заміщення посади директора Державної наукової установи «Київський академічний університет»; затвердила оновлений Регламент засідань Президії НАН України та Бюро Президії НАН України; визначила термін проведення та ухвалила заходи з відзначення ювілейного засідання загальних зборів Відділення механіки НАН України, присвяченого 100-річчю від дня заснування Інституту механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України